

KANDIDATNUMMER 3045

Sidetall 1 av 4

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

I. Lytteprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Det ~~by~~ betyr at: 1- De geografiske områdene hvor samene bodde i. 2- Samene som en etnisk gruppe.

2. Hva er Nordkalotten?

~~FAKTA~~ Det store området som ligger ved nord polen og det består av: Nord Norge - Nord Sverige - Nord Finland og (Kolah leia) i Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

1- Genetisk avstandighet. 2- Morsmål. 3- Personlige ønsker eller kombinasjonen av hele tre.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Samene bodde i grupper eller lag og det het det siida-systemet.

Hver ^{gruppe} bodde i sitt eget område for å ^{unngå} strid, hvor samene bodde i ~~te~~ teller, gikk på jakt og fangst og passet på sine dyr.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Årsaken var at samene ~~bodde~~ var spredte i over et stort område (Nordkalotten) så det var vanskelig og bli samlet i én union.

6. Nevn to eksempler på hvordan forvaltningspolitikken overfor samene ble praktisert.

1- Språk: Samiske barn måtte å lære bare norsk på skolen.

2- Jordbruk: i 1902, jord var det ikke lov å seie land til en person som ikke kunne skrive eller ~~snakke~~ norsk så det gjaldt til samene.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Paragraf 110a slo fast at ~~de~~ samene kan utvikle sitt språk, ~~så~~ samfunnslivet og sin kultur.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk sameråd ~~innfo~~ hjelper å innføre samene gjennom TV, radio, ~~te~~ literatur, musikk og kunst.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Han var leder, sosial arbeider og historie forteller.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var en prest som innledet en bevegelse for kristen tro og moral mot alkohol.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tje- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjuårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi hun synes at dagens unge roter bort tjuårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjuårene.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Kidults/twixters beskrives som en ny og rask voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun mener at de unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en, er vokst opp med og blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi han har innså at utdanning er viktig etter å ha testet arbeidslivet i noen år.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" ~~er en periode i livet som påvirker mest på voksenlivet~~
 "Det gylne tiår" mener Junaid Khan om tjueårene.
2. Den perioden i livet som ~~er en periode i livet som påvirker mest på voksenlivet~~
 Den perioden i livet som påvirker mest på voksenlivet er tjueårene.
3. På midten av 2000-tallet ~~ble ordene som~~ som ~~tidlig~~ tidlig og twixters oppstått i USA.
4. Økte valgmuligheter ~~er resultat av økte individualisering~~
 er resultat av økte individualisering.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, ~~må man ikke realisere så mye i trettiårene~~ / blir det lettere i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
 B. Det er foreldrene ^{deres} som passer på dem
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
 B. I noen samfunnsgrupper
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
 B. De blir bekymret ^{fordi de er ikke vet om noe (hva skal skje i framtiden)} fordi de er usikre vet i
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
 B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges feil at de har forventet store muligheter og rik framtid.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
 B. Junaid Khan har kommet tilbake på skolebenken.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston var funnet død,
- å spille var en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes har fått samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handle om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere har opplevd
- å fortelle en krig, og boka forteller at de var unike, at alt de
- å gjøre har gjort var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist forteller historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg har realisert oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale er godt betalt, slik at det er

- å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
- å by Men hva er lykke, og hva har livet by bud på til
- å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ble
- å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
- å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
- å leve om alt dette, hvis hun hadde led levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

- (fordi) Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Så mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
- (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, derfor kan mange av dagens tjuåringere bli skuffet når de kommer i trettiårene.
- (for) Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Av den grunn kan mange av dagens tjuåringere bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av de viktige periodene i livet.Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?**G. Lukeøvelse**

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er noen ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»Etter oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun hevder at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Stadig flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i noen grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere begynner å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat i hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner om helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, tradisjonell verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Dette Så halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å Spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere forskjellige abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene selv bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk til nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link til bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter oppmerksomhet på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

~ Den evige jakten på lykken ~

Et godt liv er et relativt tema fordi for noen betyr det å være sunn og ha god helse, for annen ~~bytt~~ betyr det å ha en skikkelig jobb med høy lønn eller å være kjempe rik hvor man kan få hva som helst, og ~~noen ser~~ ^{tror} ~~synes~~ andre ~~synes~~ at et godt liv betyr å ha mange barn og en stor familie. ~~jeg synes et godt liv~~ for meg, et godt liv betyr god mat, å ha en støttende familie og venner og å gjøre hva jeg liker best.

Lykken og eller suksess ~~kan opp~~ i livet kan oppnås på mange måter, ~~man kan~~ for eksempel, man kan skaffe seg en høy utdanning som en lege eller advokat eller å jobbe hardt og etterpå finne seg en jobb som ~~g~~ med høy lønn ~~og~~ hvor ~~kan man~~ ^{kan man} ~~kan~~ treffe andre velstående mennesker og bo i et slik miljø hele livet.

~~Men kanskje denne~~

Men ikke alle liker å være lege eller advokat; noen foretrekker å gjøre hva de ønsker eller trives best i, til tross for at det ikke gir dem høy lønn eller en dyr en rik liv ~~til~~ en rik liv for ~~mang~~ de synes at penger ikke gjør ~~alt~~. rik

en høy lønn for de ~~synes~~ ^{bare om} ~~at~~ ~~tror~~ at et rik liv ikke er ~~om~~ ^{om} penger men kan om kjer kjærlighet, familie og gode venner også.

Do not write
in this space

Noen mennesker drømmer om ~~en~~ et rike lykken så mye
at de klarer å gjøre hva som helst. En liten til å få den
eksempel, mange unge kvinner leter etter
rike og velstående ~~men~~ menn så de prøver
å bytte noen i anstet anisktet eller kroppensinfør å
bli vakker & og få merke av andre. De
kan også tilbringe deres tid å være på rike
fester så kanskje de får finne hva de leter etter.
~~+ fattige land hvor staten har kontroll av alt. kan~~
~~mange få sjansen mulighet hvis de er nok flink~~
~~å få~~

~~(som har kontakt med noen fra det offentlige eller andre
velstående populære mennesker)~~

~~å skaffe seg en høy posisjon stilling og noen
 ganger fører det til å stjele penger fra staten
 staten uten merke av andre fordi der
 hvor staten er engasjert i slik situasjoner og har
 kontroll over politi så slik at det ikke kan gjøre
 som skjuler hva sk~~

I landet jeg kommer fra, når det gjelder
om rikdom eller en rik populær populær mann
person, nesten alle synes at han stjeler
penger fra staten eller han har ~~et~~ viktige kontakter
for fra høyere stillinger fordi man ikke kan slippe
til et velstående liv uten å ^{få} problemer.

De som ønsker å begynne sine egne bedrifter
og blir ~~et~~ lykkelig, kommer staten med en gang til
å ha en del av deres inntekter og bedrifter.
Så de fleste av dem pleier å reise utlandet
å jobbe der for mange år eller si ja til dem

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3045

Date/Dato 31. juli 2014

Course/Kurs nordk trinn III

Page/Side 3 of 3

Do not write
in this space

for å unngå problemene med å stenge
bedriftene. ^{Sam Norge hvor}
I utviklige land ~~stater~~ staten støtter
befolkningen og hjelper alle for å få et
liv hvor de blir fro fornøyd med, er kanskje
en ~~en~~ betydning av "et godt liv" og det
blir kanskje kanskje kanskje en lykke
til både mennesker og land.

393 ord